

Evliliğe adım atarken

Avustralya'dan Tuna Arı: “Karşı cinsimizle, beğendiğimiz ve eşimiz olmasını istediğimiz kişiyle, birbirimizi tanımak, fikir teatisinde bulunmak ve aradaki muhabbeti sıcak tutmak niyetiyle telefon, mesaj, vb. veya yüz yüze görüşmemizde sakınca var mıdır? Sakıncalı ise bu niyetlerimizi gerçekleştirmemiz hangi yollarla olabilir? Sakıncalı değilse bu görüşmelerde ne gibi hususlara dikkat edilmelidir? Ailelerin de haberdar olduğunu düşünerek, bu gibi ilişkilerde izlenilmesi gereken yol konusunda bizi aydınlatırsanız sevinirim.”

Evlilik Allah'ın emri ve takdiridir. Bu kuruma adım atmak fıtratın da gereğidir. Fakat sizin de bahsettiğiniz gibi bu kuruma adım atmanın şüphesiz âdâp ve erkânı vardır. İyi bir seçim yapılması, dünya ve âhiret mutluluğunu birlikte düşünerek tercihte titiz olunması, gerekirse bilenlere danışılması, evleneceği kıza veya erkeğe bakılması, görülmesi, onun tanınması, bunun için yapılan görüşmelerde ve konuşmalarda ahlâk, iffet, izzet, kişilik, olgunluk, dürüstlük, doğruluk, nezâket ve nezâhet gibi yüksek değerlerin korunması ve yaşanması büyük önem arz eder.

Bu değerleri kısaca ele alalım:

1- İyi bir seçim yapmak: Evleneceğimiz aday hakkında iyi ve hayırlı bir seçim yapmak için öncelikle Allah'a sığınmalıyız ve O'na güvenmeliyiz. O'nun takdir ve tensibine râzı olmamız gerektiğini unutmamalıyız.

Tevhid inancımıza yakışır şekilde bu tercih kriterimiz temelde bulunduktan sonra, seçimimizi yaparken kendi tercihlerimizi göz önünde bulundurmalıyız. Dîni, dindarlığı, ahlâk ve huy güzelliği, soyu, alışkanlıkları, mesleği, vs. kendi kişiliğimize ve yaratılışımıza uygun değerlendirme ölçülerimizi ortaya koymalıyız. Fakat bu tespitler için karşı tarafı rahatsız etmemeli, beğendiğimizde henüz işin başındayken

durduk yerde ümit vermemeli (Allah'tan hayırlısını istemeli), beğenmediğimiz hususlar olduğunda da kınayıcı ve aşağılayıcı üslûplardan kaçınmalıyız; dedi-kodu'ya meydan verecek söz ve davranışlardan uzak durmalıyız.

2- Dünya ve âhiret mutluluğunu birlikte düşünerek tercih yapmalıyız. Bu değerlendirme ölçüsünde dini, dindarlığı, ahlâk ve huy güzelliği, kötü alışkanlıklara sahip olmaması, onu Allah için tercih ediyor oluşumuz önemlidir. Bunu yaparken onu dindar gözükmeye, bizim veya âilemizin gözüne girmeye davet etmemize gerek yoktur. Ölçülerimizi abartarak kendimiz hatâsızmışız gibi karşı tarafı incitmeye de gerek yoktur. Onu olduğu gibi kabul etmeli, onun da bizi olduğumuz gibi kabul etmesini istemeliyiz. Birbirimize açık yürekli davranmalıyız. Kusurlarımızı gizlememeliyiz.

3- Eğer yukarıdaki basamaklarda karar aşamasına gelmişsek, ona bakabilir, onu tanıyabilir ve onunla meşrû çerçeve içinde görüşebiliriz. Fakat karar aşamasında değilsek, onunla bu konuda görüşmek, ona ümit vermek, ona teklif götürmek henüz erken olacaktır. Çünkü kararımızı olumsuz verdiğimizde, bu karşı tarafı rencide edecektir. İnsanları duygusal yönden aldatmak doğru değildir.

Muğîre bin Şube (ra) der ki: Bir kadınla evlenmek istedim. Resûlullah (asm):

“Kadını gördün mü? Ona baktın mı?” buyurdu.

“Hayır!” dedim.

Allah'ın Resûlü (asm):

“Onu gör ve bak! Anlaşabilmeniz ve birbirinizi sevebilmeniz için bu şarttır!” buyurdu.¹

Burada geçen görmek ve bakmak, konuşmayı dışarıda bırakmaz. Fakat konuşma üçüncü ve önemli bir aşamadır. Konuşmada aldatma, hîle yapma, yalan söyleme, hoş görünme gibi olumsuz unsurlardan sakınmalı ve konuşma üçüncü bir şahsın denetiminde yapılmalıdır.

Çünkü Resûlullah (asm): “Biriniz, mahreminden başka bir kadınla baş başa kalmasın!”² buyurmaktadır.

4- Görüşmede her iki taraf yek diğerinin iffetini, nâmûsunu ve onurunu, kendi iffeti ve onuru gibi bilmeli; karşı tarafın ne iffetini, ne de onurunu rencide edici tutum ve davranışlardan şiddetle kaçınmalıdır. Görüşmeden sonra vazgeçilebileceği hiçbir zaman akıldan uzak tutulmamalı; vazgeçildiği takdirde karşı tarafa söz ve leke

getirici davranışlardan uzak durmalıdır. Bu konuda İslâm toplumunun hassas dengelerini kuvvetle önemsemek ve dikkate almak çok yerinde olacaktır. Hiç şüphesiz görüşmelerde tokalaşmak dahil hiçbir şekilde beden temasına cevaz yoktur. İki taraf da bu konuda karşı tarafın hassâsiyetine saygı duymalı, hassâsiyeti sarsıcı davranışlar içinde bulunmamalıdır.

Dipnotlar:

1- Nesâî, K. Nikâh, 17,

2- Buhârî ve Müslim.